Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету іноземної та слов'янської філології
_____ Андрій КОВАЛЕНКО
«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземної та слов'янської філології
«30» серпня 2024 р.
Голова
Громова Н. В., кандидат педагогічних наук, доцент

Суми 2024

Розробник:

Кириленко Надія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри **Семеног О. М.**, докт. пед. наук, проф.

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 4</td><td rowspan="15">Освітній ступінь:

бакалавр</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td rowspan="14">Загальна кількість годин – 120</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>26 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації</td></tr>
<tr><td>2 год.</td><td>2 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>72 год.</td><td>108 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
Залік</td></tr>
</table>

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів із творчістю письменників української діаспори ХХ століття; забезпечення розуміння закономірностей та особливостей розвитку літератури української діаспори цього періоду; формування цілісного уявлення про літературний процес ХХ століття, вироблення наукового підходу до аналізу художніх творів зазначеного періоду.

Завдання курсу – забезпечити студентів основними теоретичними знаннями з літератури діаспори, підготувати до виконання самостійних завдань, які спрямовані на засвоєння змісту художніх творів, формування літературознавчого аналізу, порівняння ідейно-тематичної спілості, розкриття їх пізнавального, виховного й естетичного значення, що сприятиме підвищенню фахового рівня майбутніх вчителів-словесників. Курс має й регіональне значення. Тут вивчаються твори письменників-земляків (О.Олесь, О. Ольжич, П. Зайцев, І. Багряний та ін.)

Курс «Література української діаспори» побудований за розділами, що дає можливість структурувати навчальний матеріал у систему та сприяє свідомому засвоєнню студентами знань у повному обсязі. При розподілі матеріалу враховувалися періодизація літератури діаспори сучасними літературознавцями, вимоги кредитно-трансферної системи навчання і необхідність вивчення літератури як мистецтва слова.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- історію українського літературного процесу в діаспорі, об’єднаного діяльністю письменницьких організацій «МУР» та «Слово»;
- особливості розвитку літературних жанрів та стилів поза межами української материкової літератури;
- творчість знакових постатей української літературної еміграції, що довгий час перебувала поза межами української художньої словесності.

уміти:

– аналізувати художній доробок окремих представників літературного процесу в українській еміграції;

– визначати основні особливості творчої манери письменників та новаторські елементи поетики їх творів;

– охарактеризувати роль та значення творчості митців у творенні українського культурного простору в еміграції.

Методи, методики та технології: аналіз, синтез, описовий, біографічний, культурно-історичний, компаративний, структуралістський, психоаналітичний, типологічний методи; абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:
Вступ до літературознавства
Вступ до мовознавства
Українська література
Філософія
Психологія
Історія України
Зарубіжна література

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	А Отримують студенти, які були активними на всіх заняттях, засвідчують високий рівень осмислення вивченого, виявляють вміння логічно, аргументовано аналізувати, узагальнювати, давати критичну оцінку критичному матеріалові, подають чіткі визначення термінів, виявляють творчі здібності в опрацюванні певних питань, чітко простежують історію літературного явища, вміють кваліфіковано вести дискусію. Відповіді не містять фактичних і мовленнєвих помилок.
82 – 89	В отримують студенти, які відповідали на всіх заняттях, добре володіють навчальним матеріалом, виявляють уміння аналізувати, узагальнювати, знають визначення термінів, більшість теоретичних положень підтверджують прикладами; є спроби виконати проблемні завдання; спостерігається вміння коментувати літературні явища; відповіді не містять фактичних помилок, наявні окремі мовленнєві огріхи.
74 – 81	С мають студенти, які відповідали на кожному занятті, уміють лише відтворити зміст лекції, але й переказують самостійн опрацьований матеріал за кількома джерелами, відповідають питання, знають визначення термінів, але відповіді не завж конкретизовані прикладами, трапляються фактичні і мовленнє помилки.
64 – 73	D набирають ті студенти, які постійно працювали на заняття можуть відтворити матеріал лекції, при відповідях користують самостійно укладеним конспектом; намагаються подати визначен термінів, але не завжди можуть навести приклади; не гото виконувати проблемні завдання; відповіді містять фактичні

	мовленнєві помилки. Магістранти здійснюють мислительн діяльність під керівництвом керівника.
60 – 63	Е отримують студенти, які відтворюють матеріал лекц переказують самостійно опрацьований матеріал. Магістрант відповідають на питання, але у відповідях не точно пода визначення термінів, відповіді не конкретизовані прикладам застосовують набуті знання лише у стандартних ситуаціях, наяв спрощені висловлювання; розумові операції фрагментарні а елементарні.
35 – 59 балів	FX (з правом перескладання) мають студенти, які відтворюю половину матеріалу лекції чи самостійно опрацьованого матеріал Відповіді характеризуються низьким рівнем усвідомлення, завче напам’ять матеріали не можуть чітко пояснити, відсутні приклад відповіді містять фактичні неточності і мовленнєві помилки.
1 – 34 балів	F (без права перескладання) отримують ті студенти, які епізодичн відтворюють теоретичний матеріал на рівні уривчасто переказування конспекту лекції, порушена послідовність відповіде магістранти не завжди розуміють суть питання, не можу застосувати набуті знання в елементарних стандартних ситуація часто використовують недоречно чужі думки; відповіді містя грубі фактичні помилки.

Розподіл балів

Поточний контроль									Разом	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4		
Поточний контроль									73	100
10	10	6	7	6	10	7	10	7		
Контроль самостійної роботи									27	
3	3	3	3	3	3	3	3	3		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Розподіл балів для заочного відділення

Поточний контроль									Разом	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2					
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4		
Поточний контроль									15	100
		15								
Контроль самостійної роботи									85	

9	9	9	9	9	10	10	10	9		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A**	**Відмінно**
82 - 89	**B**	**Добре**
74 - 81	**C**	
64 - 73	**D**	**Задовільно**
60 - 63	**E**	
35-59	**FX**	**незадовільно з можливістю повторного складання**
1 - 34	**F**	**незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

4. Засоби діагностики результатів навчання

тести, проекти, есе, реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Еміграція як явище в контексті літературного процесу. Загальна характеристика української еміграції ХХ століття. Етапи. Центри. Угрупування. Еміграція періоду 1919 – 1921 рр. : «Празька школа» поезії. Діяльність Українського вільного університету (УВУ).
Українські літературні угруповання у Варшаві.
Особливості поезії Л. Мосендза. Роман «Останній пророк».
Філософське осмислення поезії О. Стефановича.
Своєрідність творчості О. Лятуринської.
Тематико-проблемний діапазон творчості Ю. Клена.
Творчий шлях М. Ореста.
Особливості творчості Ю. Липи.
Прозова спадщина Галини Журби.
Художньо-тематичні обрії прози Д. Гуменної.
Художня спадщина Є. Маланюка.

Розділ 2. Літературні угруповання та яскраві представники української діаспори 2 половини ХХ – ХХ століть. Еміграція періоду 1945 – 1949 рр.
Діяльність Мистецького українського руху (МУРу).
Літературне об'єднання «Слово».
Специфіка творчості Т. Осьмачки.
Проболематика та художня своєрідність прози У. Самчука.
Життєвий і творчий шлях О. Ольжича.

Доля і творчість О. Теліги.
Творча спадщина В. Барки.
Інтелектуальна проза В. Домонтовича.
Творчість Ю. Косача.
Нью-Йоркська група поетів. Журнал «Нова поезія» – модернізація змісту і форми. «Нью-Йоркська група поетів» і національна літературна традиція.
Особливості творчості Б. Бойчука. Роман «Над сакральним озером».
Сюрреалістична поезія Б. Рубчака.
Своєрідність творчості Ю. Тарнавського.
Поезія екзистенціалізму О. Зуєвського.
Специфіка творчості І. Качуровського.
Творчий здобуток Віри Вовк.
Українська діаспора в Австралії.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Література української діаспори. Стильові тенденції.

Тема 1. Література української діаспори.

1. Вступ. Специфіка дисципліни на принципах **академічної доброчесності.**

Причини й передумови першої хвилі еміграції селянства з Галичини та Буковини. Художні твори про еміграцію, народжені еміграційними процесами(творчість В. Стефаника, Т. Бордуляка, О. Маковея,О. Олеся, В.Винниченка, Б. Лепкого, С. Черкасенка). Перший часопис «Америка» (1886р.).

2. Роль фольклору на еміграції.
3. Другий етап еміграції. Етапи, центри, мистецькі течії, угрупування української діаспори..
4. Рух від «філософії життя» до «філософії чину» у творчості української еміграції міжвоєнного десятиліття.

- Історіософська зумовленість постання «Празької школи», загальна характеристика її стильових ознак. Пафос національно-визвольної боротьби, посилений Ренесансом української культури з 20-х рр.
- Полеміка з Д. Донцовим про призначення мистецтва.

5. Діяльність Українського вільного університету (УВУ).
6. Третя хвиля еміграції. Спроба інтеграції української літератури в період МУРу та Об’єднання українських письменників «Слово».
7. Утвердження української літератури в контексті світової – «Нью-Йоркська група». Естетичні та філософські концепції представників «Нью-йоркської групи», обґрунтування вибору мистецтва в його іманентних виявах.

Тема 2. Творчість поетів «Празької школи»

1. Світоглядна позиція поетів «Празької школи».

2. Особливості життя і творчості Юрія Дарагана. Поетична палітра поезій. Збірка «Сагайдак» – передвісниця художньої платформи пражан. Поема «Мазепа».
3. Леонід Мосендз – український поет, прозаїк, есеїст, гуморист. Проблематика творчості Леоніда Мосендза (збірка «Зодіак» (1941), зб. новел і оповідань «Засів», «Людина покірна», «Відплата»; Історія українського національного руху в романі «Останній пророк». Тема еміграції та спокути в ліричній драмі «Вічний корабель»).
4. Життєтворчість Олекси Стефановича. Синтез язичництва й християнства, індивідуальна мова творів. Романтично-символістчні елементи у ранній ліриці. Філософічність лірики. Історія України у творах.
5. Аналіз поезій Юрія Липи (зб. «Світлість», «Суворість»). Особливості публіцистики про літературу: статті: «Розмова з порожнечею», «Розмова з минулим», «Совіцькі фільми», «Розмова з наукою», «Організація почуття», «Боротьба з янголом», «Розмова з Заходом», «Селянський король», «Сатриз Мапіпз», «Провідництво письменства», «Батько дефетистів», «Сіре, жовте і червоне», есе «Бій за українську літературу». Ідейно-філософські погляди Липи в його «всеукраїнській трилогії» – «Призначення України» (1938), «Чорноморська доктрина» (1940) та «Розподіл Росії» (1941). Юрій Липа як теоретик сучасної української геополітики.
6. Аналіз збірок Оксани Лятуринської (Збірка «Гусла» (1938). Використання язичницької та християнської символіки (1938), «Княжа емаль» (1941), присвячена пам'яті поета Юрія Дарагана, «Материнки» (1946), збірка віршів для дітей «Бедрик» (1956).). «Жіночий світ» у поезії.
7. Специфіка творчості Наталі Лівицької-Холодної (збірки «Вогонь і попіл» (1934), «Сім літер» (1937), біографічна проза про Шевченка «Шлях велетня» (1955)). Вплив символізму. Музичність віршів.Ґендерний аспект творчості. Еротичність у поезії.
8. Студії з історії, археології, стародавньої історії України («Епізод із життя Європи Критської» (1957), казки-есеї «Благослови, Мати», «Золотий плуг» (1957), розповідь про Трипілля – «Минуле пливе в прийдешнє» (1978). Роман-епопея «Діти чумацького шляху» Докії Гуменної.

Тема 3. Є. Маланюк - український письменник, культуролог-енциклопедист, публіцист, літературний критик, сотник Армії УНР, «Імператор залізних строф».

1. Роль «Празької школи» у формуванні ідейно-естетичних поглядів поета.
2. Своєрідність творчості митця. Символізм і неоромантизм. Багатство й оригінальність засобів образності.
3. Особливість поетичних збірок 20-60-х років.
4. Проблема історичного вибору й долі («Стилет чи стилос?», «Ісход», «Біографія» («Мушу випити келих до краю…»), «Під чужим небом», «Лист», «Вічне»).

5. Філософське осмислення сучасності й минулого України («Невичерпальність», «Діва-Обида» («Лежиш, розпусто, на розпутті…»), «Варязька балада»). Дуалістичний образ України. Образ Еллади.
6. Є. Маланюк про роль поета й поезії («Стилет чи стилос?», «Сучасники», «Шевченко»), шлях розвитку літератури («Посланіє» (1926).
7. Еволюція поезії Є. Маланюка (збірки «Прощай», «Остання весна», «Перстень і посох»). Є. Маланюк –лірик.
8. Специфіка публіцистики (літературознавчих, культурологічних та історіософських статей, розвідок, есе, нарисів) Є. Маланюка.

Тема 4. Тодось Осьмачка та Ю. Клен

1. Загальна характеристика поетичного доробку Т. Осьмачки. Синтез різних течій модернізму (символізму, сюрреалізму, експресіонізму, імажинізму) і фольклорної поетики як визначальні риси «осьмачкізму». Метафорична гіперболізація та символізація образів у поезії Т. Осьмачки (збірки «Круча», «Скитські огні», «Клекіт», «Сучасникам», «Китиці часу», «Із-під світу»). Автобіографічно-експресивний образ України в ліриці Т. Осьмачки. Екзистенційні мотиви. Художня трансформація біблійних образів.
2. Особливості прози Тодося Осьмачки. Повість «Старший боярин» (1944 р.). Реальне і фантастичне у творі. «План до двору». Тема безправ'я маленької людини перед тоталітарною репресивною машиною. «Ротонда душогубців». Праведний гнів митця і великий жаль до людини, приреченої на смерть.
3. Неокласичні традиції у житті і творчості Ю. Клена. Роль митця у поєднанні східного і західного літературного світів.
4. Синтез творчих принципів неокласиків та ідейно-художніх шукань поетів «Празької школи» у збірці Ю. Клена «Каравели». Романтична поетизація ідей державотворення, сильної, вольової особистості.
5. Мотиви культурологічної лірики Ю. Клена. Образи видатних діячів української і світової історії та культури. Філософська наснаженість пейзажної лірики. Неоромантизм. Новаторське осмислення проблеми «митець і влада» у поемі Ю. Клена «Прокляті роки».
6. Художня трансформація апокаліпсичних мотивів у поемі
Ю. Клена«Попіл імперій». Гнівний осуд тоталітарних режимів.
7. Перекладацька діяльність Ю. Клена.

Тема 5. Олег Ольжич та Олена Теліга

1. Життєтворчість Олега Ольжича (1907—1944). Зв’язок поета з ОУН УПА.
2. Риси індивідуального стилю Олега Ольжича. Аналіз збірок «Рінь» (1935 рік), «Вежі» (1940) та «Підзамче» (1946).
3. Лицар духу українського народу Олена Теліга. Особливості світобачення поетеси.
4. Мотиви лірики Олени Теліги. Тип «нової жінки» в поезії Олени Теліги. Проблема самореалізації жінки через творчість.

Тема 6. Василь Барка - український письменник і перекладач

1. Життєтворчість Василя Барки.
2. Віддзеркалення глибокої християнської релігійности і етики в поезії Василя Барки (Шляхи: (1930), Цехи (1932). Апостоли: Поезії (1946), Білий світ: Поезії (1947), Псалом голубиного поля (1958), Океан: Лірика.
3. Історична основа, історія написання, жанрова своєрідність
4. роману «Жовтий князь».
5. Багатоплановість роману (реалістичний, психологічний, метафізичний плани). Проблематика твору. Художня трансформація апокаліпсичних мотивів у романі. Трагічне й оптимістичне у романі.
6. Образна система роману «Жовтий князь». Українська ментальність родини Катранників.
7. Полісимволічність роману. Роль біблійної символіки. Образ апокаліптичного звіра – «жовтого князя». Ідейно-естетична функція кольору. Алюзії напоему Данте «Божественна комедія».
8. Стильові особливості роману: синтез символізму, експресіонізму тареалістичного зображення голодомору в романі.

Тема 7. Іван Багряний.

1. Загальний огляд життєвого шляху Івана Багряного. Світоглядні позиції І. Багряного.
2. Творчість Івана Багряного – одіссея людини над прірвою. Етапи творчого шляху І. Багряного.
3. Автобіографічність, гуманістичний пафос, неоромантичність індивідуального стилю І. Багряного («Огненне коло», «Тигролови»).
4. «Тигролови» як пригодницький і політичний роман. Викриття системи більшовицького терору. Історія створення роману І.Багряного «Тигролови». Проблематика твору.Характеристика образів роману І Багряного «Тигролови». Ідея сильної особистості у романі.Глибокий психологізм іромантичний пафос як визначальні складові творення образів. Художні особливості твору.Роль умовної символіки та фольклорно-епічних елементів у розкриттіідейного задуму роману.
5. Екзистенційна тенденція творів земляка («Людина біжить над прірвою» та «Сад Гетсиманський» (Художня трансформація біблійних мотивів та образів), «Маруся Богуславка»).
6. Публістична діяльність І. Багряного.

Тема 8. «Нью-Йоркська група поезії».

1. Основні аспектні засади творчості представників школи. Авангардизм.
2. Особливості творчості митця-гуманіста Б. Бойчука. Б. Бойчук - тонкий майстер художнього слова з трагічним світосприйманням («Час болю», «Спомини любові», «Мандрівка тіл»). Трагічні сторінки історії українського

народу у драмі «Голод». Вплив філософії Ж.П. Сартра. Літературознавча та перекладацька діяльність.

3. Мотиви творчості поета, літературознавця, есеїста Б. Рубчака. Аналіз збірок «Камінний сад», «Променистa зрада», «Дівчина без країни». Проблема авторської особистості у статті Б. Рубчака «Живописаний Шевченко».

4. Проблематика творів Емми Андрієвської (поетика сюреалізму) (зб. «Поезії», «Народження ідола», «Первні», «Спокуси святого Антонія», «Погляд з кручі», «Маратонський біг» та ін.), Віри Вовк (символізм) (зб. «Юність» (1954), «Зоря провідна» (1955), «Єлегії» (1956), Чорні акації (1961), «Любовні листи княжни Вероніки» (1967), «Каппа Хреста» (1968), «Меандри» (1979), «Мандат» (1980), «Жіночі маски» (1993), «Писані кахлі» (1999), «Віоля під вечір» (2000), «Поезія» (2000), «Калейдоскоп» (проза), «Зимове дійство» (1994), «Весняне дійство» (1995), «Крилата скрипка» (драматургія), Патриції Килини («Трагедія джмелів» (1960), «Леґенди і сни» (1964), «Рожеві міста» (1969)), Жені Васильківської (зб. поезій «Короткі віддалі» (1959)).

5. Своєрідність творчості Юрія Тарнавського. Урбаністичні мотиви в зб. «Життя в місті» (1956), екзистенціалістичний роман Шляхи (1961), постмодернізм зб. «Ідеальна жінка», драм «Чотири проєкти на український національний прапор», зб. статей «Квіти хворому», ст. «Дещо про поезії про ніщо», «Література і мова».

6. Перекладацька діяльність представників Нью-Йоркської групи.

Тема 9. Публіцистика й літературна критика в еміграції.

1. Виступи в пресі Д. Донцова, Є. Маланюка, У. Самчука, І.Багряного та ін.

2. Особливості літературної критики Г. Костюка, Ю. Лавріненка, В. Барки, Д. Чуба (Нитченка), С. Гординського, Ю. Шереха (Шевельова), Д. Чижевського, П.Одарченка, Ю. Бойка та ін.

3. Мовознавчі праці Г. Голоскевича, Ю. Шевельова, О. Панейка, Яра Славутича, В. Чапленка та ін.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі			ср	Усього	у тому числі			
		Лек	Пр.	Конс			лек	Пр.	Конс	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Література української діаспори. Стильові тенденції.										
Тема 1. Література української діаспори.		4	4	2	8		2		2	20

Тема 2. Творчість поетів «Празької школи»		2	4		8					9
Тема 3. Є. Маланюк – український письменник, культуролог-енциклопедист, публіцист, літературний критик, сотник Армії УНР, «Імператор залізних строф».		2	2		8			2		16
Тема 4. Тодось Осьмачка та Ю. Клен		2	2	2	8		2			20
Тема 5. Олег Ольжич та Олена Теліга		2	2		6			2		10
Разом		12	14	2	40		2	4	2	75
Розділ 2. Літературні угруповання та яскраві представники української діаспори повоєнного десятиліття.										
Тема 1. Василь Барка - український письменник і перекладач		2	2		8					7
Тема 2. Іван Багряний.		2	2		8		2			7
Тема 3. «Нью-Йоркська група поезії».		4	4		8					9
Тема 4. Публіцистика й літературна критика в еміграції.			2		8			2		10
Разом		8	12		32		2	2		33
Усього годин	120	20	26	2	72	120	4	6	2	108

8.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Література української діаспори.	4
2.	Творчість поетів «Празької школи»	4
3.	Є. Маланюк – український письменник, культуролог-енциклопедист, публіцист, літературний критик, сотник Армії УНР, «Імператор залізних строф».	2
4.	Тодось Осьмачка та Олег Ольжич	2
5.	Юрій Клен	2
6	Олена Теліга	2
6.	Василь Барка - український письменник і	2

	перекладач	
7.	Іван Багряний.	2
8.	«Нью-Йоркська група поезії».	4
9.	Публіцистика й літературна критика в еміграції.	2
Усього годин		26

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Василенко В. *Слід Антея: українська еміграційна література 2 половини ХХ ст. : ідеї, тексти, постаті.* К. : ДУХ І ЛІТЕРАТУРА, 2024. 656 с.
2. Генералюк Леся. *Претексти інтермедіальності: вербально-візуальний формат*. Київ: Інтерсервіс, 2024. 556 с.
с.
3. Горбань А. В. *Теорія літератури*: навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2020. 233 с.
4. Генералюк Леся. *Претексти інтермедіальності: вербально-візуальний формат*. Київ: Інтерсервіс, 2024. 556 с.
5. *Ковалів Ю. Історія української літератури кінець XIX – поч. XXI ст*. Том 7. Випробування репресіями і війною. К. : «Академія». 2020. 528 с.
6. Ковалів Ю. *Історія української літератури кінець XIX — поч. XXI ст*. Том 8. Еміграційні колізії письменства. К. : “Академія”.2021, 592с.
7. Ковалів Ю. *Історія української літератури кінець XIX – поч. XXI ст*. Том 6. На розламах міжвоєнного двадцятиліття. К. : «Академія». 2019. 528 с.
8. Ковацька О. Українська постколоніальність у текстах і контекстах. Брустури: Дискурсус, 2022. 172 с.
9. Кузнєцов Ю.Б. *Від художнього психологізму до художнього психоаналізу.* Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 544 с.
10. Мовчан Р. У пошуках архітвору : (з історії української літератури ХХ століття). Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 448 с.
11. *Модернізм в українській літературі ХХ - початку XXI століття: пам’ять, коди, практики*: монографія / відп. ред. Тарас Пастух. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, 2023. 758
chttps://www.inst-ukr.lviv.ua/uk/publications/books/book/?newsid=1239
12. Пахаренко В. *Секрети мистецтва слова*. Київ : ВД «Освіта», 2023. 408 с.
13. Семків Р. *Пригоди української літератури : від романтизму до постмодернізму*. К. : Темпора, 2023. 688 с.
14. Сиротенко В., Суровцева Р. Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання. К. : Центр видавничої літератури, 2019. 392 с.
15. Сиваченко М. *Текстологічні сюжети української літературної класики*. Київ: Наукова думка, 2021. 614 с.

16. Ткачук М.П. *Українська література ХХ століття*. К. : Центр учбової літератури, 2020. 608 с.

Допоміжні:

1. Ананченко Т. Жертовний чин великих українців (Іван та Юрій Липи) // Четверті Липівські читання: Зб. м-лів Всеукр. наук.-практич. конф. / Упоряд. Г.Дольник. Київ: УВС ім. Ю.Липи, 2009. С.184–197; Чорноморська хвиля Української революції: провідники національного руху в Одесі у 1917–1920 рр.: Монографія / Відп. ред. В.М.Хмарський. Одеса: ТЕС, 2011. 586 с.
2. Антологія творів письменників Сумської області (у 3-х томах): Сумщина. Велика спадщина. Поезія / уклад. та авт. текстів Ю. П'ятаченко, О. Вертіль; авт. вс ст. О. Вертіль. Суми: ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2019. 384 с.
3. Білоус П. Теорія літератури: навч. посібник. К. : Академія, 2013.
4. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство. К., 2008.
5. Гарачковська О. ХХ століття в українськй поезії крізь призму сміху. Київ : Альфа-М, 2015. 560 с.
6. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: статті та есеї. К.: Грані-Т, 2013. 548 с.
7. Жигун С. *Лабіринти і горизонти українського неореалізму*. К.: «Бізнесполіграф», 2015. 4000 с.
8. Жулинський М. Слово на сторожі нації. Київ : «Український письменник», 2015. 1012 с.
9. Історія української літератури. У 3 томах. Том 3. ХХ - поч. ХХІ ст. / В. Кузьменко, Оксана Гарачковська, Марина Кузьменко. К. : Вид-во Академія. 2017. 544 с.
10. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ - початку ХХІ ст. : підручник: у 10т. У сподіваннях і трагічних зламах. К. : ВЦ «Академія», 2014. 472 с.
11. Константневич І. *Українська проза першої половини ХХ століття: автобіографічний дискурс*: Монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 420с.
12. Криловець А. Українська література перших десятиріч ХХ ст.: філософські проблеми. К., 2014.
10. Лущій С. Традиції «розстріляного відродження» в художній та літературознавчій практиці діаспори. *Слово і Час.* 2017, № 9.С 52-61.
11. Неврлий М. Празька українська поетична школа. *Слово і Час*. 2011. №
12. Нова Європа: есеї українських інтелектуалів. Упор. Катерина Зарембо. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 176 с.
13. Олександр Олесь. Щоденник. Рік 1917 та інші поезії: вибрані твори 1917–1919 рр./ упоряд.: Ю. П'ятаченко, О. Малиш, О. Ткачов; літ. ред. Ю. П'ятаченко. Суми: Триторія, 2018. 156 с.

14.Празька поетична школа. Антологія / Упоряд. текстів О. Астафє'ва, А. Дністрового; передм. О. Астафє'ва. Харків, 2004. 256 с. (Серія «Програма з літератури»).
15.Пухонська О.Літературний вимір пам'яті. К. : Академія, 2018. 304 с.
16.Саєнко М. Українська література ХХ століття: діапазон голосів і мистецьких відкриттів : монографія. Львів : ЛА «Піраміда», 2016. 868 с.
17.Семергей Н. В. *Українське національно-культурне відродження другої половини XIX - першої третини XX століття: дискурс новітньої історіографії :* монографія; відп. за вип. Н. О. Савельєва. Полтава : АСМІ, 2020. 438 с.
18.Табакова Г. *Архітектоніка і композиція ліричної прози. Монографія.* Бердянськ: ФОП Ткачук О. В. 2016. 192 с.
19. Ткаченко Л. *Теологія знання. Художньо-інтерпретаційні моделі в українській прозі XIX – поч. XXI ст.* : монографія. Київ : Вид-во «Книга», 2015. 280 с.
20.Уліщенко А. Особливості української еміграційної прози в системі вивчення літератури українського зарубіжжя в загальноосвітній школі. *Укр. мова і літ. в школі.* 2004. №4. С.29-33.Фасоля А. Давайте знайомитись: Нью-Йоркська поетична група. *Українська література в загальноосвітн. шк.* 2003. №7. С. 41-45.
21.Цуркан І. Лірика Олександра Олеся: поетика символізму: монографія. відп. ред. Р. Радишевський. К.: Талком, 2019. 400 с.

Наукові та навчально-методичні праці викладача курсу – Кириленко Н.І.:

1. Владимирова В., Кириленко Н. Українська література першої половини ХХ століття: теоретико-методологічні аспекти інтерпретації. Навчально-методичний посібник. Суми : ФОП Цьома С.П., 2020. 178 с.
2. Герман В.В., Громова Н.В., Кириленко Н.І. Формування цифрової компетентності студентів-філологів під час дистанційного навчання: застосування платформи LMS MOODLE. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2024. № 1-2 (135-136).
https://repository.sspu.edu.ua/items/cd2e06b1-531c-4cb1-a88f-b4a691f43b40
3. Кириленко Н.І., Корнієнко А.О. Формування читацької компетентності старшокласників: творчо-критичний підхід. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал* / МОН України, Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: А. А. Сбруєва, М. А. Бойченко, О. Є. Антонова та ін.]. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2022. С. 22 – 32.

https://pedscience.sspu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/11/%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf

4. Український модернізм як художньо-естетична система / за ред. Н. Кириленко. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2013. 64 с.
5. M. Yachmenyk; I. Kharchenko; O. Semenog; **N. Kyrylenko**; M. Ostroha; S. Bohoslavskyi; O. Semenikhina. The Formation of Infomedia Literacy. 2023 46th MIPRO ICT and Electronics Convention (MIPRO)

https://ieeexplore.ieee.org/document/10159736

Інформаційні ресурси

1. Галич О. Теорія літератури : підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладівосвіти. URL: http: //www.padaread.com/?book=85654
2. Макаров А. Підсвідомість і мистецтво. Нариси з психології творчості. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Makarov_Anatolii/Piat_etiudiv_Pidsvidomist_i_mystetstvo_narysy_z_psykholohii_tvorchosti.pdf?
3. Павличко С. Теорія літератури. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Pavlychko_Solomiia/Teoriia_literatury/
4. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Slovo_Znak_Dyskurs_Antolohiia_svitovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_KhKh_st/

http://antipedagogika.com/knizhnaya-yarmarka-2014/
http://bit.ua/2014/03/6-myrovyh-knyzhnyh-yarmarok-v-2014-hodu/
http://www.pro-books.ru/bookfairs2014
http://diasporiana.org.ua/category/literaturoznavstvo/
http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0005100
http://eudusa.org/index.php?title=Main_Page
http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/UA/elib.exe?I21DBN=UKRLIB&P21DBN
http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела інформації.